

***Δημόσιες συμβάσεις: Εναρμόνιση, Εφαρμογή,
Έλεγχος και Αποτελεσματικότητα στην Κυπριακή
Δημοκρατία***

Η έρευνα μας
Alexander Research Centre
2018

Ορισμός και Σημασία

- Δημόσια σύμβαση μπορεί να νοηθεί η διαδικασία μέσω της οποίας κυβερνήσεις και άλλες οντότητες δημοσίου δικαίου αγοράζουν (ή ενοικιάζουν) προϊόντα, υπηρεσίες και δημόσια έργα
- Διεθνώς, ο δημόσιος τομέας αντιπροσωπεύει ουσιαστικό μέρος της ζήτησης και επομένως οι δημόσιες συμβάσεις μπορούν να επιδρούν στις αγορές όσο αφορά για παράδειγμα στις τάσεις στους τομείς της παραγωγής και της κατανάλωσης προς όφελος προϊόντων και υπηρεσιών που είναι φιλικά στο περιβάλλον, κοινωνικά υπεύθυνα και καινοτόμα (Edler και Georghiou, 2007; Lember *et. al.*, 2011).

Ευρωπαϊκή Ένωση: Αλλαγές;

- Σε ολόκληρη την ΕΕ, περισσότερες από 250, 000 δημόσιες αρχές ξοδεύουν περίπου «18% του συνολικού ΑΕΠ της Ένωσης στην αγορά υπηρεσιών, εργασιών και προμηθειών» (European Commission 2015).
- Το εύρος και η επίδραση των δημοσίων συμβάσεων καταδεικνύεται επίσης και από το γεγονός ότι η ΕΕ εισήγαγε το 2014 για πρώτη φορά, δύο οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις ενοποιώντας το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο των χωρών.

Νέες Οδηγίες και Εφαρμογή τους από την Κύπρο

- Ρυθμίζουν κυρίως το πλαίσιο αγορών από τις δημόσιες αρχές όσο αφορά στην εργασία, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τις διαδικασίες προσφορών.
- Βελτίωση του επαγγελματισμού και της ιδιότητας του δημοσίου τομέα ως αγοραστή, στη διευκόλυνση της αυξημένης ζήτησης, στην καταπολέμηση της διαφθοράς, στη προώθηση περιβαλλοντικών πρωτοβουλιών, στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και στη μετάβαση στις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, αυξάνοντας τον ανταγωνισμό.
- Γιατί κατώτατο όριο;;;: να λάβουμε υπόψη τις καθημερινές ανάγκες και το εύρος των δημοσίων οργανισμών, δεδομένα που επιβάλλουν μηχανισμούς που ενεργούν άμεσα σε αντιδιαστολή με ένα δυσκίνητο, γραφειοκρατικό και αδύναμο να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις, οργανισμό

Προβλήματα;

- Ιδανικά, ο δημόσιος και ειδικά ο κυβερνητικός τομέας πρέπει να γνωρίζει με ακρίβεια τι θέλει να αγοράσει. Όμως όπως και η φιλελεύθερη αρχή του λεγόμενου «τέλειου ανταγωνισμού» δεν μπορεί να εφαρμοστεί, έτσι και η τέλεια γνώση δεν υφίσταται. Μια πιο ρεαλιστική προσέγγιση θα απαιτούσε την επίγνωση ότι η κυβέρνηση δεν έχει σαφή προτίμηση του προϊόντος που επιθυμεί να αγοράσει, όπως επίσης ότι μπορεί να υπάρχει μόνο ένας πωλητής ικανός να παρέχει το αγαθό.
- Μέσα σε αυτά άλλωστε τα πλαίσια μπορεί να εντοπιστούν κίνητρα για τους πωλητές να δωροδοκήσουν αξιωματούχους του δημοσίου με σκοπό είτε να «σκοτώσουν» τους ανταγωνιστές τους είτε να αποκομίσουν ασυνήθιστα υψηλό κέρδος (Ferwerda *et. al.*, 2017). Σε τέτοιες περιπτώσεις ο φορολογούμενος λαμβάνει χαμηλότερη ποιότητα για περισσότερα χρήματα (Rose-Ackerman, 1975).

Κύπρος και Δημόσιες Συμβάσεις

ΣΗΜΑΣΙΑ

- Το 2006, είχαν ανατεθεί από Αναθέτουσες Αρχές 19,639 δημόσιες συμβάσεις αξίας (ρεκόρ) φθάνοντας στις 819 εκατομμυρίων λίρες.
- Η αξία των δημοσίων συμβάσεων διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα το 2012, 853 εκ. ευρώ για να σημειώσει κάμψη μετά το «κούρεμα»
- Αντίθετα, η ανοδική πορεία της επόμενης τριετίας περιελάμβανε συμβάσεις συνολικής αξίας 1,4 δις ευρώ και συμβόλαια που ξεπερνούν σε αριθμό τα 11,000.
- 2016: 3,440 δημόσιες συμβάσεις αξίας 626 εκατομμυρίων ευρώ

Όρια Ελέγχου:Ισοζύγιο

- Μεταξύ των ετών 2006 και 2012, η αξία των δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων ελέγχου έφτασαν στο θεόρατο ποσό των σχεδόν 3 δις. ευρώ. Κατά την ίδια περίοδο, η αξία των άνω των ορίων δημοσίων συμβάσεων έφτασε στα 3,9 δις ευρώ.
- 2016: αξία των δημοσίων συμβάσεων κάτω των ελάχιστων ορίων, εκείνων δηλαδή που δεν ελέγχονται, ήταν 130 εκατομμύρια σε αντιδιαστολή με την αξία των συμβάσεων άνω των κατώτατων ορίων (εκείνων δηλαδή που ελέγχονται) που ανήλθε κατά το 2016 στα 429 εκατομμύρια ευρώ.

Πρόοδος;

- Πρόκειται για μια τάση που πιθανώς να υποδεικνύει μια ποιοτική μεταβολή από τον κατακερματισμό προσφορών κατ' έτος σε μια πιο ολιστική και μακροπρόθεσμη προσέγγιση των δημοσιονομικών αναγκών του κράτους.

Το αντικείμενο της Έρευνας

- Το νέο Ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις είναι επαρκές;
- εφαρμόζεται κατά αποτελεσματικό τρόπο από τις κυπριακές αρχές;
- Τι εμποδίζει την αποτελεσματικότερη λειτουργία των Ανεξάρτητων Αρχών του Δημοσίου καθώς και των Αναθετουσών Αρχών.

Μεθοδολογία

Ποιοτική Μεθοδολογία

- Ημιδομημένα ερωτηματολόγια που απευθύνθηκαν με προσωπικές συνεντεύξεις στις Ανεξάρτητες Αρχές οι οποίες είναι και αρμόδιες για τον έλεγχο των δημοσίων συμβάσεων ενώ παρέχουν εκ καθήκοντος εξειδικευμένη υπηρεσία στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Το ημιδομημένο ερωτηματολόγιο και η υποβολή του μέσω προσωπικών συνεντεύξεων επιλέγηκε ως τεχνική γιατί μπορεί να προσφέρει εις βάθος κατανόηση του θέματος, φωτίζοντας ή ανακατασκευάζοντας αντιλήψεις και νοήματα.

Ποιους Ειδικούς;

- Οι ειδικοί:
- Πρόκειται για τον Γενικό Ελεγκτή Δρ Οδυσσέα Μιχαηλίδη (Γ.Ε.),
- την Πρόεδρο της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών τέως δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου κα. Έφη Παπαδοπούλου (ΠΑΑΠ),
- τον Επικεφαλής της Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας κ. Φίλιππο Κατράνη (ΕΔΔΣ).
- Εικόνα για το πώς βλέπουν τη νομοθεσία οι δικηγόροι και για αυτό συνέντευξη από τον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Αμμοχώστου και μέλους του Συμβουλίου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου κ. Σταύρο Μαυρομμάτη (ΠΔΣΑ).

Ταξινόμηση Ερευνητικών Ενδιαφερόντων

Κατηγορία 1: Εκτίμηση για το νέο Νομοθετικό Πλαίσιο και της Ικανότητας Εφαρμογής του

Κατηγορία 2: Εργαλεία για την επιτέλεση του σκοπού των Ανεξάρτητων Αρχών για τις Δημόσιες Συμβάσεις

Κατηγορία 3: Προβλήματα και Εμπόδια στις Δημόσιες Συμβάσεις

Κατηγορία 4: Σύγκρουση Συμφερόντων

Κατηγορία 5: Επί του Εδάφους λύσεις Προβλημάτων

Αποτελέσματα Έρευνας

1. Εκτίμηση για το νέο Νομοθετικό Πλαίσιο και της Ικανότητας Εφαρμογής του

- το νέο θεσμικό πλαίσιο συνιστά μια προοδευτική εξέλιξη η εφαρμογή της οποίας αποτελεί πρόκληση για τις σχετικές τοπικές υπηρεσίες.
- *Στον Εναρμονιστικό Νόμο:* αξιοποιείται ο χειρισμός των συμβάσεων κάτω από τα όρια, με σχετικά αυστηρές διαδικασίες
- *Η ικανότητα εφαρμογής του πλαισίου συνδέεται με την «αναγκαιότητα πρόσληψης λειτουργών που να έχουν πρακτική εμπειρία και εξειδίκευση στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων».*

2. Εργαλεία για την επιτέλεση του σκοπού των Ανεξάρτητων Αρχών για τις Δημόσιες Συμβάσεις

Ελεγκτική Υπηρεσία: Συστάσεις, Δημοσιοποίηση και Κοινοβούλιο

Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών: λήψη προσωρινών μέτρων, αναστολή ανάθεσης, κηρύσσει ανενεργές παράνομα συναφθείσες συμβάσεις και δυνατότητα κυρώσεων

Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων: Νομοθεσία και Κανονισμοί, Αποφάσεις του υπουργικού συμβουλίου ή θέματα πολιτικής, το Σύστημα του eProcurement, Έκδοση Εγκυκλίων

2. Εργαλεία Εφαρμογής νέου Πλαισίου Καινοτομία

- « Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων έχει δυνατότητα να παραπέμπει υποθέσεις στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών όταν διαπιστώνονται παραβιάσεις».
- απόφαση δεσμευτική για την Αναθέτουσα Αρχή.

3. Προβλήματα και εμπόδια στις δημόσιες συμβάσεις

- Οι ειδικοί συμφωνούν πως το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι πως δεν υπάρχει εξειδικευμένο προσωπικό στις Αναθέτουσες Αρχές, ενώ το υπάρχον προσωπικό δεν έχει τις κατάλληλες γνώσεις για να μπορεί να αντεπεξέλθει στα καθήκοντα του.
- Στις περιπτώσεις της Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων, κατά πρώτο και της Ελεγκτικής Υπηρεσίας κατά δεύτερο, σημαντικό εμπόδιο αποτελεί η έλλειψη ικανού αριθμού προσωπικού για να ασκήσει καθοδηγητικό έλεγχο.
- Επιπλέον, διαπιστώνεται μια υφέρπουσα κουλτούρα στον ευρύτερο, πέραν του κεντρικού κράτους τομέα, για απευθείας αναθέσεις και (ενίοτε) κατάχρησης εξουσίας.

3. Προβλήματα και εμπόδια στις δημόσιες συμβάσεις

- Κατ' επέκταση, διαπιστώνεται ότι σημαντικά θέματα που αφορούν τα υψηλά ποσοστά των συμβάσεων που ανατίθενται απευθείας ή που μόνο ένας προσφοροδότης εκδηλώνει ενδιαφέρον μπορεί να συνδέονται και με τις δομικές αδυναμίες αλλά και συμπεριφορές που έχουν προαναφερθεί και θα αναλυθούν πιο κάτω.

Σύγκριση Κύπρος-ΕΕ

- Πιο συγκεκριμένα η απόδοση της Κύπρου στον τομέα δημοσίων συμβάσεων κρίθηκε από την Υπηρεσία Εσωτερικής Αγοράς και τα κριτήρια του Πίνακα **ως μη ικανοποιητική για το 2015** ενώ με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία της ίδιας υπηρεσίας (2016), εξακολουθεί η Κύπρος να κρίνεται **ως χώρα με μη ικανοποιητική απόδοση** σε σειρά δεικτών που μετρούν ποιοτικά την πολιτική κάθε κράτους ως προς το αν συνιστά καλή πρακτική

Ευρωπαϊκοί Δείκτες και Κύπρος

«No Calls For Bids»,

- μετρά το ποσοστό των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων με μια εταιρεία, χωρίς να γίνεται η οποιαδήποτε πρόσκληση υποβολής άλλων προσφορών αγγίζει το 24% (ψηλότερο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2015).

“One Bidder”

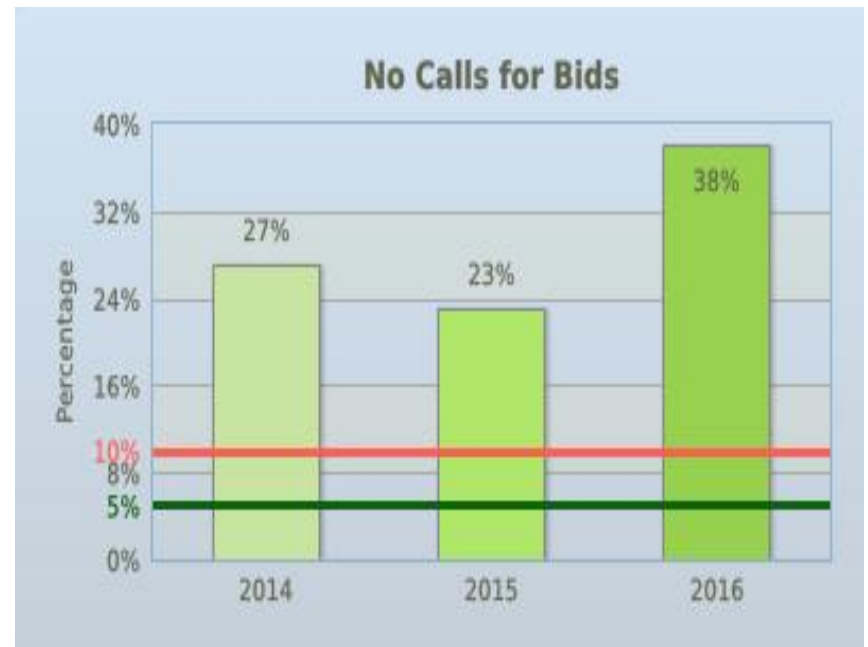
- αυξητική τάση στις περιπτώσεις δημόσιων συμβάσεων “One Bidder” με ένα μόνο προσφοροδότη (40% των περιπτώσεων κατά το 2015 ενώ το 2011 ήταν 22%).

Ευρωπαϊκοί Δείκτες και Κύπρος

One Bidder

No Calls for Bids

“Υπόγειοι Μέθοδοι»

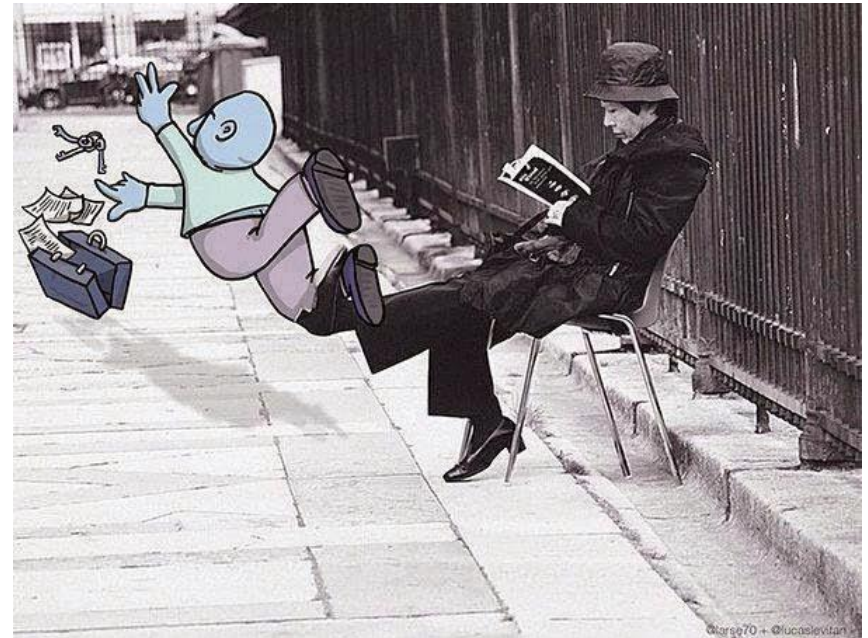
- Συμπερίληψη σε ένα διαγωνισμό, **φωτογραφικών όρων και προϋποθέσεων που μετατρέπουν το εγχείρημα σε δήθεν ανοικτό διαγωνισμό**. Αυτοί οι όροι ευνοούν μόνο ένα οργανισμό και είτε κανείς άλλος δεν θα ενδιαφερθεί είτε αν οι ενδιαφερόμενοι είναι περισσότεροι δεν θα είναι σε θέση να τους πληρούν και έτσι η Αναθέτουσα Αρχή τους απορρίπτει.
- Εξίσου σοβαρή είναι η περίπτωση του ισχυρισμού ότι επιτρέπεται νομικά η απευθείας ανάθεση μιας προσφοράς σε μία εταιρεία.
- Επιπλέον, μια άλλη πιο περίπλοκη ίσως μέθοδος είναι η **κατάτμηση των προσφορών**. Για παράδειγμα, επειδή η νομοθεσία επιτρέπει την απευθείας ανάθεση μέχρι €2.000, η Αρχή προβαίνει σε απευθείας αγορά από μια επιχείρηση, αντί να γίνει ετήσιος προϋπολογισμός και προγραμματισμός αναγκών με διαδικασία πιο διαφανή αλλά και καλύτερη διαχειριστικά.
- Η μέθοδος της κατάτμησης προσφορών, ενώ απαγορεύεται από την νομοθεσία, συμβαίνει επί του εδάφους και έχει εντοπιστεί από την Ελεγκτική Υπηρεσία η οποία και το αναδεικνύει δημόσια.

3. Προβλήματα και εμπόδια στις δημόσιες συμβάσεις

Έλεγχος επί της Ουσίας;

- η ΑΑΠ «δεν μπορεί να ασκήσει έλεγχο ουσίας και να υποκαταστήσει την κρίση της Αναθέτουσας Αρχής ιδιαίτερα επί τεχνικών ζητημάτων ή επί εξειδικευμένων γνώσεων που μόνον κάποιος τεχνοκράτης ή κάποιος ειδικός θα μπορούσε να το κρίνει. Είναι ως να υπάρχει ένα αόρατο σκαλί που δεν μπορεί να υπερβεί η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών -δεν μπορεί βάσει της νομολογίας και βάσει της νομοθεσίας».

Τρικλοποδιά

3. Προβλήματα και εμπόδια στις δημόσιες συμβάσεις

- «οι περισσότεροι που κάνουν διαγωνισμούς δεν καταλαβαίνουν τους κανόνες της αγοράς» και προσπαθούν να κάνουν τους διαγωνισμούς πριν να γνωρίζουν τις ανάγκες του αγοραστή».

Αίτια των Προβλημάτων;

- Οι Αναθέτουσες Αρχές αλλάζουν συνεχώς τα πρόσωπα.
- Οι Αναθέτουσες Αρχές δεν έχουν ικανό αριθμό στελεχών που ασχολούνται με τις δημόσιες συμβάσεις. Το σημαντικότερο πρόβλημα που δημιουργείται, έγκειται στην έλλειψη της σωστής και επαρκούς προετοιμασίας για την διενέργεια ενός διαγωνισμού.
- Επειδή τα μέλη των Αναθετουσών Αρχών δεν είναι εξειδικευμένα, αντιγράφουν τα πρότυπα έγγραφα χωρίς προσαρμογή σε κάθε ξεχωριστό διαγωνισμό. Δήμοι και κοινότητες δεν έχουν την ικανότητα να προκηρύξουν διαγωνισμούς
- Σίγουρα δεν επαρκεί ο αριθμός των στελεχών στην Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων του ΓΛ για να πραγματοποιούνται οι έλεγχοι που είναι απαραίτητοι.

4. Σύγκρουση Συμφερόντων

- Ο ΟΟΣΑ, ερμηνεύει την σύγκρουση συμφερόντων ως τη «**σύγκρουση μεταξύ των δημόσιων καθηκόντων και των ιδιωτικών συμφερόντων ενός δημοσίου υπαλλήλου, στο πλαίσιο της οποίας ο δημόσιος υπάλληλος έχει ιδιωτικά συμφέροντα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν με αθέμιτο τρόπο την άσκηση των επίσημων υποχρεώσεων και καθηκόντων του**».
- Είδη σύγκρουσης συμφερόντων:
- **Πραγματική σύγκρουση συμφερόντων:** ο δημόσιος υπάλληλος έχει ιδιωτικά συμφέροντα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν με αθέμιτο τρόπο την άσκηση των επίσημων υποχρεώσεων και καθηκόντων του.
- **Φαινομενική σύγκρουση συμφερόντων:** εικάζεται ότι τα ιδιωτικά συμφέροντα ενός δημοσίου υπαλλήλου θα μπορούσαν να επηρεάσουν με αθέμιτο τρόπο την άσκηση των καθηκόντων του, αλλά αυτό δεν συμβαίνει στην πραγματικότητα.
- **Δυνητική σύγκρουση συμφερόντων:** ένας δημόσιος υπάλληλος έχει ιδιωτικά συμφέροντα τέτοια ώστε θα προκαλείτο σύγκρουση συμφερόντων εάν ο υπάλληλος επρόκειτο να αναλάβει σχετικά (ήτοι συγκρουόμενα) υπηρεσιακά καθήκοντα στο μέλλον.

4. Σύγκρουση Συμφερόντων

- Η καινούρια νομοθεσία προβλέπει για την «αποτελεσματική πρόληψη, τον εντοπισμό και την επανόρθωση συγκρούσεων συμφερόντων που προκύπτουν κατά τη διεξαγωγή διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, ούτως ώστε να αποφεύγονται τυχόν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση όλων των οικονομικών φορέων».

4. Σύγκρουση Συμφερόντων

- έχουν εντοπιστεί προφανείς περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων και σημαντικές υποθέσεις με παρατυπίες ή παρανομίες
- *δεν έχει ακόμα εμπεδωθεί η κουλτούρα ότι δεν πρέπει ένας μόνο να είναι αλλά και να φαίνεται τίμιος.*
- Μια αναθέτουσα αρχή αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, ενώ άλλη αναθέτουσα αρχή περίπου για το ίδιο πράγμα δεν τον αποκλείει.

4. Σύγκρουση Συμφερόντων:Γιατί;

- Η διαδικασία πάσχει εξαιτίας της αδυναμίας προληπτικού ελέγχου από τις Αρμόδιες Αρχές, οι οποίες αν και καταβάλλουν φιλότιμες προσπάθειες δεν μπορούν να ενημερώνονται εκ των προτέρων για τις εκατοντάδες συνεδρίες των Αναθετουσών Αρχών και την σύνθεση τους σε κάθε περίπτωση.

5. Λύσεις Ανάγκης

- Μέσα σε αυτό το πλαίσιο οι Ανεξάρτητες Αρχές επιδιώκουν να υλοποιούν λύσεις ανάγκης ή και καινοτόμες «λύσεις» επί του εδάφους για να περιορίσουν το χάσμα ελέγχου και καθοδήγησης.

5. Λύσεις Ανάγκης: Ελεγκτική Υπηρεσία

- Μεικτό μοντέλο. Αναθέτει μέρος των ελέγχων στον ιδιωτικό τομέα μέσω ανοικτών προσφορών ενώ διατηρεί για την ίδια τον οικονομικό έλεγχο σε κάποιους ελεγχόμενους οργανισμούς και στο κεντρικό κράτος.
- Επίσης, διατηρεί τον διαχειριστικό έλεγχο και τον έλεγχο των δημοσίων συμβάσεων, που γίνεται σχεδόν αποκλειστικά εσωτερικά

5. Λύσεις Ανάγκης: Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων

- Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΓΛ) εκδίδει Συμβάσεις Πλαίσιο, συγκεντρώνει τις βασικές ανάγκες του ευρύτερου δημόσιου τομέα (π.χ. ρε, χαρτικά κ.α.) και οργανώνει κεντρικούς διαγωνισμούς.
- Από την άλλη αποκεντρώνει με οδηγίες τις Υπηρεσίες και επιτρέπει σε περιφερειακές αρχές να επιλέγουν με βάση έρευνα αγοράς τοπικούς προσφοροδότες.

Διαπιστώσεις

- Οι ειδικοί και πιο συγκεκριμένα οι Επικεφαλές των Ανεξάρτητων Αρχών επιβεβαιώνουν ότι το νέο νομικό πλαίσιο έχει ενταχθεί ομαλά στο κυπριακό σύστημα και συνιστά θετικό βήμα.
- Η εφαρμογή του και η επιτυχία των στοχεύσεων εξαρτάται και από κάποιες άλλες παραμέτρους που θα περιορίσουν τη διοικητική ανεπάρκεια που επιτρέπει ευκαιρίες για απάτες και κατάχρηση ενώ αυξάνει τα κόστη και τις καθυστερήσεις.

Τεχνογνωσία

- Οι διάσπαρτες Αναθέτουσες Αρχές, ειδικά σε τοπικό-δημοτικό επίπεδο να αποκτήσουν τεχνογνωσία με μόνιμο και εκπαιδευμένο προσωπικό, συμπληρώνοντας ένα σοβαρό έλλειμμα το οποίο οδηγεί σε σημαντικές αστοχίες. Οι δύο εφικτοί τρόποι ώστε να επιτευχθεί ο στόχος αυτός είναι είτε η εκπαίδευση στο αντικείμενο του project management και public procurement του προσωπικού ή/και η πρόσληψη προσωπικού
- Οι τρόποι αυτοί θα ενισχύσουν τον επαγγελματισμό στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

Ικανός Αριθμός Στελεχών

- Να αυξηθεί η στελέχωση των Υπηρεσιών Εξωτερικού Ελέγχου και Καθοδήγησης, ώστε να ενεργούν προληπτικά σε μεγαλύτερο βαθμό
- Ειδικά, η Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων πρέπει να αποκτήσει επιπλέον καταρτισμένο προσωπικό το οποίο θα καθοδηγεί τις Αναθέτουσες Αρχές, θα διευκολύνει στην περαιτέρω συμμετοχή και την προκήρυξη διαγωνισμών, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, η ισότητα και η ορθή διαχείριση εμπράκτως.
- Η ενδυνάμωση της Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων θα συμβάλει στην ενίσχυση της τάσης για συγκεντροποίηση των διαδικασιών, υποστήριξη των μικρών οντοτήτων που παρέχουν δημόσιες συμβάσεις (αγοραστές) και των πωλητών υπηρεσιών με θετικότερα αποτελέσματα.

Επί της Ουσίας Έλεγχος;

- Να μελετηθεί η ενίσχυση των εξουσιών της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών ώστε να περιορισθεί το κενό που υπάρχει ως προς τον επί της ουσίας έλεγχο. Η διοικητική υποστήριξη της Αρχής προβάλλει επίσης ως προαπαιτούμενο.

Ανεξάρτητη Αρχή κατά της Διαφθοράς

- Η υπό εκκώλαψη Ανεξάρτητη Αρχή κατά της Διαφθοράς, να μην αποτελέσει φύλλο συκής αλλά από την αρχή να στελεχωθεί επαρκώς ώστε να ανταποκρίνεται στους στόχους που το προτεινόμενο νομοσχέδιο προβλέπει. Περί Σύστασης και Λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς,
- Η ορθή στελέχωση και λειτουργία της με επαρκές επιστημονικά και μόνιμο προσωπικό θα καλύψει αδυναμίες που εντοπίζονται και θα υλοποιήσει διεθνείς εισηγήσεις. Επιπλέον θα πρέπει να διασφαλίζεται η συνέχεια στα πορίσματα της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και τις συστάσεις για αποτελεσματικότερη διαχείριση των δημόσιων δαπανών.

Νέα Κουλτούρα στην Πράξη

- Η πιο πάνω ενίσχυση θα διευκολύνει την καλλιέργεια κουλτούρας καλών πρακτικών για αντιμετώπιση του προβλήματος των απευθείας αναθέσεων, της κατάτμησης προσφορών, των «διαγωνισμών» με ένα προσφοροδότη, των φωτογραφικών διαγωνισμών, των διοικητικών καθυστερήσεων που προάγουν τις ανισότητες στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και θα βελτιώσουν τη διεθνή εικόνα της Κύπρου και την κατάταξη της στους Πίνακες Δημοσίων Συμβάσεων της Εσωτερικής Αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.